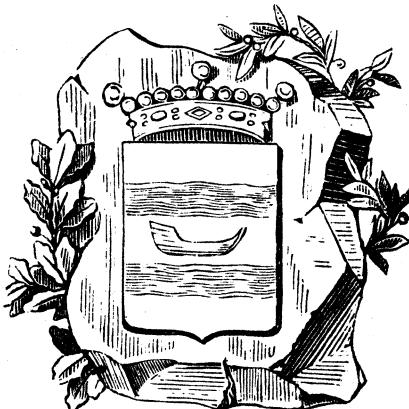

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDENINGEN.

V, B. NYLÄNDSKA FOLKVISOR. 3.

HELSINGFORS, 1900.

NYLÄNDSKA AFDENINGENS FÖRLAG.

Pris: 2 mk 50 p.

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

FEMTE HÄFTET. B.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

HELSINGFORS, 1900.

NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR

ORDNADE OCH UTGIFNA

AF

ERNST LAGUS.

3.

(Supplementhäfte.)

HELSINGFORS,

TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI,

1900.

FÖR- OCH SLUTORD.

Med nu föreliggande häfte äro de delar af sammelvärket Nyland, hvilka innehålla det som sammanförts under rubriken „nyländska folkvisor“, afslutade. Första delen, (Nyland III), omfattande 250 visor, utkom redan 1887, andra delens första häfte (Nyland V, A), innehållande numrorna 251—453, var färdigt 1893. Intervallerna emellan utgivandet af de skilda häftena äro således ganska stora, hvilket till väsentlig del berott på de ansenliga kostnader, som varit förbundna med arbetets befordrande till trycket. Nyländska afdelningen skulle också knappast kunnat tänka på planens realiseringe i hela dess vidd, om icke Consistorium academicum och Svenska literatursällskapet gifvit henne ansenliga understöd: den förstnämda institutionen inalles 2,900 och den senare 1,000 mark. För dessa frikostiga anslag är Nyländska studentafdelningen djupt tacksam, och man vill endast hoppas, att det föreliggande folkloristiska materialet skall befinnas ega ett sådant värde, att de på företaget nedlagda kostnaderna och mödorna icke varit förgäfves.

Det nu utkommande häftet utgör en omedelbar fortsättning till häftet af 1893 och omfattar inalles 318 numror med 155 melodier, (grupperna VIII—XI). De personer, som i bygderna insamlat ifrågavarande folkdikter, finnas uppräknade i förordet till första delen. Jag bör dock tillägga, att dansmelodierna delvis äro, med Svenska literatursällskapets begivande, aftrykta ur de samlingar som för dess räkning gjorts af folkskoleläraren *V. Allardt* i landskapets östra delar, dels, i slutet af 1880-talet, upptecknade af mig efter föredrag af „*blinde Bergström*“, en f. d. sjöman, som förlorade synen under orientaliska kriget och som sedermera bosatte sig i Helsinge och slog sig på spelmansyrket. Den sympatiske fiolspelaren, som trakterade sitt instrument med rätt stor talang, skattade åt förgängelsen för några år sedan. — Ett fåtal danser äro upptecknade af andra personer.

Af det nu publicerade materialet hör ju en stor del — barnvisorna och barnrimmen — till folkdikningens mest anspråkslösa och förbisedda alster. Men endast den tanklöse går förbi dem med stolt förakt. Lite hvar har hört dem under barnåren och kanske på äldre dagar förgäves sökt utgrunda, hvilken kraft det är som låtit dem fortplantas från släkte till släkte utan att i ringaste mån fråga efter literär smakriktning för tiden, efter logikens fordringar etc. Forskningen ringaktar dem ingalunda. Det kan icke annat än glädja, att från ett så litet område som det svenska språkiga Nyland hopsamlats ett så pass stort antal numror, och är det att hoppas att antalet skall kunna mångfaldigas. De äro ordnade enligt uppställningen i *J. Nordlanders centralarbete: Svenska barnvisor och barnrim*, därifrån jag äfven länat några visor och rim, hvilka jag säkert hört i Nyland. — En rätt stor del inom denna grupp härstamma från bröderna *Hollmerus*, sásom nämts redan i förordet till del I.

Också dansmelodierna skola, hoppas jag, kunna samla omkring sig intresse, desto mera som äldre tiders danser hålla på att alldeles dö ut i våra bygder. Uti flera stora byar, fordom vidtbekanta för sina ypperliga spelmän, finnes numera knappast en enda fiol, och det musikaliska sinnet vidmakthållés i sanning icke af de östanifrån importerade dragharmonikorna, hvilkas halfbarbariska toner gärna finge för alltid förstummas här, där dock betingelser finnas för någonting bättre. — Tidens sorger hålla nog för öfrikt på att också i bygderna förstumma alla yttringar af lifsglädje, hvar de än manifesterat sig.

Hvad gruppen „tillägg“ vidkommer, så hade den nog blifvit större, om jag icke vid slutredaktionen utmönstrat flera visor, som jag ursprungligen hade tänkt trycka här. Några af de nu intagna numrorna skola måhända erbjuda forskaren intresse, såsom fallet äfven är med åtskilliga „fragmenter“. Dessa sistnämnda härstamma, atminstone de allra flesta, från den af numera bankdirektören *Th. Wegelius* gjorda samling, som omtalas i förordet till del I och hvars ord redan i början af 1880-talet, då jag påbörjade mitt nu afslutade arbete, voro förkomna.

Icke utan saknad skiljes jag nu från mina folkvisor, till hvilka jag måhända icke mera skall få tillfälle att återvända. Vid sidan af det vackra, tilltalande och kvicka finnes ju bland dem åtskilligt

af rätt litet estetiskt värde. Men sammelvärket Nylands uppgift har varit att objektivt återgifva det folkloristiska material, som lefvat på folkets läppar, icke att bearbeta eller försköna. Mycket finnes ännu att göra på detta område, och det är att hoppas att äfven den nu uppväxande studentgenerationen skall få tid och lust att göra folkloreforskningen goda tjänster. Redan det som hittills insamlats och offentliggjorts i sex delar af Nyland skall emellertid bära vittnesbörd om den germaniska folktraditionens djupa rötter i vårt land. När *de* äro friska och starka, skola destruktiva krafter väl kunna för en tid sarga kulturens grenar och krona, men nya skott skola en dag uppskjuta och frodas hundradefalt och tusende-falt från rötter, dem ingen kommer åt.

Den svenska folkdiktningen i vårt land är ett vittnesbörd bland många om att den germaniska andan hos oss är en stark ström, som med egna vågor går genom havvet.

Helsingfors den 12:te november 1900.

Ernst Lagus.

Innehållsförteckning.

För- och slutord ..... V.

V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor.

N:o.		Sid.
251.	Stjärnvisor a, b, c, d	1.
252.	Bussar ut! (Dragonmarsch)	14.
253.	Där klinga glas och brickor	15.
254.	Fram soldaten det ljöd	16.
255.	Fönsterna frässar och knutarna braka	16.
256.	God afton I kamrater a, b, c	17.
257.	Hej fristalåbång	19.
258.	Huppeli, huppeli hätta	20.
259.	Hurra kamrater för Finlands fana	20.
260.	Här är en äkta fyllehund	21.
261.	Lef och fira många dagar	22.
262.	Och ungersven löser på sin pung	22.
263.	Risch och rasch och filibom	23.
264.	Staffan var en fäladräng (Sankt Staffans visa)	23.
265.	Ungfars skål vi dricke	24.
266.	Vill ni höra nya lagen	25.

16 hufvudnumror, 5 varianter, 14 melodier.

VI. Sånglekar.

267.	Äbborn leker	26.
268.	Ack hvad ha vi i dag?	27.
269.	Adam hade sju söner	27.
270.	Af alla dem som gå i ringen	28.
271.	Af alla dem som i dansen går	28.
272.	Aj aj aj, mitt hjärta är borta a, b	29.
273.	Anders Mattsmo med träskorna på	29.
274.	Anders Pärssons stuga stod i ljusan låga a, b, c	29.
275.	Aspelöf och lindelöf och alla vackra blader a, b	30.
276.	Att bygga bo uti lunden gröna a, b, c	31.
277.	Behagar ungersven att taga sig en vän a, b, c	32.
278.	Bladena hafva vi plockat a, b	34.
279.	Bocken bocken som du gaf mig a, b, c, d, e	35.

280.	Bättre det är att jag så här	37.
281.	D ansa vill du och dansa vill jag	37.
282.	Denna ängen är grön a, b, c	38.
283.	Det brinner en eld a, b	39.
284.	Det kom ett herrskap a, b	40.
285.	Det kom tre musikanter a, b	41.
286.	Det regnar och det slaskar	42.
287.	Det var en söndagsafton	42.
288.	Det var i fjol om första maj a, b	43.
289.	Det är en riddare uppå vår äng a, b c	44.
290.	Drick ut din hjärtans, hjärtans skål	47.
291.	Du min lilla täcka ros a, b	48.
292.	Du tycker att du är vacker	49.
293.	Där kom en flicka (gosse) från skogen a, b, c, d, e	49.
294.	Där kom en vacker flicka	52.
295.	Där stod en jumfru uti vår ring	52.
296.	Där växte träd uti vår faders gård	53.
297.	E n fattig enkeman jag ute går	53.
298.	En så liten turilu	54.
299.	En vacker sommarafton	55.
300.	F licka lilla, med ett ord san a, b	55.
301.	Flicka lilla säj	56.
302.	Flickan hon (Gossen han) är ledsen	56.
303.	Flickor in och flickor ut	57.
304.	Fram, fram du Erik!	57.
305.	Fria vill Simon i Sälle a, b, c, d, e	58.
306.	Fru Söderström	61.
307.	Före gick du med sönerna dina	62.
308.	Först så gaf jag åt dig kärleken min	63.
309.	G od afton flicka lilla a, b	63.
310.	God afton flickor båd stor och små	64.
311.	God dag, god dag, mina damer i dag a, b, c. d	65.
312.	Gosse, ta mej, gosse, ta mej	69.
313.	Gossen uppå bärget gick a, b	70.
314.	Gossen väljer maken sådan han vill ha	70.
315.	Gossen (flickan) växer upp som blommor	71.
316.	Grannarna våra gifte sig i fjol	71.
317.	Gyllen, gyllen, du skall vandra	72.
318.	Gå gå, du modiga gosse	72.
319.	Göken han sitter i björken och galar	73.
320.	H ade jag en båge och därtill en pil	73.
321.	Har du en vän, den du har kär	74.
322.	Hej hopp Anna Lisa	74.
323.	Hej, så lustigt när fiolerna de gå	75.
324.	Hej säj, så får du mej a, b	75.
325.	Hela veckan ha vi roligt a, b, c	76.
326.	Herdar och herdinnor de valla sina får a, b	78.
327.	Hjärtungen lilla, du skall få mej	79.
328.	Hoppa hoppa, stå ej och dra dej a, b, c	80.
329.	Hopp frallela, fästman har jag	81.
330.	Hopp lilla flicka vill du ha mej a, b	81.
331.	Hopp strunta runta filimetta	82.
332.	Hurra gå gå, hurra gå på	82.

333.	Hvad är att jag går a, b, c, d, e	83.
334.	Hå hå, nu är det så	85.
335.	Här dansar jag med lilla vännen min	86.
336.	Här dansa vi ofvanpå	86.
337.	Här kommer en främmande speleman	87.
338.	Höga bärg och djupa dalar	87.
339.	I aftonstunden i gröna lunden	88.
340.	I den gröna ängen där ständar upp en lind	89.
341.	I fjal om jul så va jag brud	89.
342.	I fjal somras plockade jag plommor med min vän a, b	90.
343.	In slapp jag och var så glader a, b, c, d	91.
344.	Ingen är så rolig dans som kråkedans a, b	93.
345.	Inte friar jag i den gården a, b, c, d, e	94.
346.	Inte må du tro jag går och friar a, b, c, d	97.
347.	Inte sku ja ha fria till dej	98.
348.	Inte vill jag ha dig a, b	99.
349.	Jag fattig enka går och vankar a, b, c	100.
350.	Jag gick mig ut en aftonstund	101.
351.	Jag gick mig ut i en örtagård a, b, c	102.
352.	Jag gaf mig ut på golfvet	104.
353.	Jag gick mig ut i lunden gröna	105.
354.	Jag gick mig ut med lammarna små	105.
355.	Jag gick mig ut på sjö och strand	106.
356.	Jag går ut och jag går in a, b	106.
357.	Jag mol i fjal a, b, c	107.
358.	Jag satte glasögon på min näsa a, b	108.
359.	Jag är liten jag	109.
360.	Jungfrun gångar sig i trädgården	110.
361.	Jungfrun på tiljan går åter och fram	110.
362.	Jungfrun sätter sig i gräset gröna a, b	111.
363.	Jungfrun väljer make	112.
364.	Jägarinnan med hurtigt mod a, b, c, d, e, f	112.
365.	Kalle Ville , Kalle Ville a, b, c	116.
366.	Kejsarens döttrar de kommo från Rom	117.
367.	Klara solen på blåa himmelen lyser a, b, c	118.
368.	Klippingshandskar jag dig lofvat a, b	119.
369.	Kom du min syster, kom i ringen	120.
370.	Kom flicka lilla, räck mig handen	121.
371.	Kom in i ringen, dansa med mej	121.
372.	Kom kom, fager ungersven	122.
373.	Kommen små flickor	122.
374.	Kom Pelle tå a, b, c	123.
375.	Kom skall du få en sväng utaf mej a, b, c	124.
376.	Kom sköna Anna	125.
377.	Kom sköna flicka, valsa med mej a, b, c	125.
378.	Kom syskona mina, kom skåda ett ting	126.
379.	Kom vännen kom, a, b	127.
380.	Kvarnen den malar för vatten och vind	128.
381.	Känner ni min måg, salig Vesterberg	128.
382.	Käraste gossar dansen på tå	129.
383.	Kärleksbandet som vi knutit	129.
384.	Lilla gossen är så glad i sitt sinn a, b	129.
385.	Medan man lefver i världen såll a, b	130.

386.	Medan vi gå här i ring a, b	131.
387.	Medan vi här i världen vandra	132.
388.	Min man var en konstig man	133.
389.	Mina framför spegeln står	134.
390.	Måns, Måns med träskorna på	134.
391.	Nu få vi se, nu få vi säja	135.
392.	Nu ha vi dansat öfver bårg och backar	135.
393.	Nu ha vi jul igen a, b, c	135.
394.	När Hulda skall hålla bröllop a, b, c	136.
395.	När som jag går i ringen	137.
396.	O arma barn hvad du är blind	138.
397.	Och gossarna gå i dansen a, b, c, d	139.
398.	Och jungfrun hon växer så smaler och lång a, b, c, d, e	140.
399.	Och hej matsmor med träskor uppå	144.
400.	Och hur du vänder dej	144.
401.	Och nu har jag sålt både äppel och nötter	145.
402.	Och ska vi nu begynna en domaredans a, b	146.
403.	Och ungersven på tiljan går	147.
404.	Odin står och sofver a, b	148.
405.	P å vår äng står en gammal lada a, b, c	149.
406.	R öda kinder och de ögon blå	150.
407.	Röda rosen pryder busken gröna	151.
408.	S e hvad jag fick i min hand	151.
409.	Si herrarna på balerna	152.
410.	Silfversko och spännen a, b, c	152.
411.	Skeppet kommer ifrån Köpenhamn	153.
412.	Skeppet seglar öfver bölja blå	154.
413.	Skogen full med ädelt gull	154.
414.	Skära skära hafre	155.
415.	Stekta harar, gödda svin a, b, c, d	156.
416.	Stina här har du mej	157.
417.	Stundom jag gick	158.
418.	Syster syster Edla min a, b	158.
419.	Syster syster söder i land a, b, c	160.
420.	T ag en annan, tag en annan a, b	162.
421.	Till Bremen, till Bremen a, b	163.
422.	Niga Maja (Trallallalalalalla)	164.
423.	Tri tri trenne	165.
424.	Tro ej Chloris att jag är i dina band så fast a, b	165.
425.	U ngersvennen uti dansen går a, b, c, d	167.
426.	V i dansade, vi dansade a, b	169.
427.	Vi plantera rättikor och nejlikor	167.
428.	Vi sku gå ut att fria	170.
429.	Vi ska ställa till en roliger dans a, b	170.
430.	Vill ni se hur kvarnen går	171.
431.	Vill ni veta huru bonden	172.
432.	Viljen I nu veta och viljen I förstå	173.
433.	Visst är det litet skam att stå i ringen a, b	174.
434.	Väfva vallman, slå tillsammans	175.
435.	Ö ppen står nu vår giftermåls tullport	176.

VII. Nyare religiösa och berättande visor.

436. A ck ljusflig tid, när trän på marken bära frukt	178.
437. Ack ljusfliga tider, hvar gång jag tänker på	180.
438. E n herreman så stolt och båld a, b	181.
439. En visa vill jag sjunga från Sverges norra gräns	184.
440. En visa vill jag sjunga om tal i skriften	186.
441. Enfaldigheten lyster också sjunga	188.
442. H varför klagar du mitt hjärta?	190.
443. Hvarmed skall jag trösta mig?	190.
444. Hvem är nu glader om icke jag (Brudvvisa)	191.
445. I himmelen ett bröllop är (Brudsång)	191.
446. I sötaste sömnen arbetaren låg	193.
447. J ag vid min harpa sjunga vill	196.
448. M ed sorgsen ton jag sjunga vill	197.
449. Människan har tre mörka dagar	200.
450. O ch när jag var ett omyndigt barn	201.
451. S e nu till I kristna ögon	202.
452. Statt stilla du yngling och se dig väl före	204.
453. Svårt är nu att finna läkedom för syndens djupa sorg	206.

18 hufvudnumrор, 1 variant 16 melodier.

VIII. Barnvisor och barnrim.

A. <i>Vaggvisor</i> : 454—493.	209.
B. <i>Rim vid lek med smd barn</i> :	227.
1) När man «dansar» med barnet: 494—496.	
2) Fingrar och tår: 497—498.	
3) Vid lek med barnets händer: 499—504.	
4) Vid lek med barnets fötter: 505—507.	
5) När barnet rider på ens knä: 508—509.	
6) När man «pipar» barn: 510.	
C. <i>Rim vid barns lekar</i> : 511—517.	233.
Räkningar («teckningar»): 518—527.	
D. <i>Tankelekar</i>	238.
1) Bokstafsrim: 528.	
2) Svåra och komiska ljudgrupper: 529—535.	
3) Räknerim: 536—538.	
4) Minnesprof: 539—543.	
E. <i>Läten</i>	247.
1) Djur: 544—546.	
2) Kyrkklockorna: 547—549.	
F. <i>Ramsor</i> : Sagor, visor och hvarjehanda: 550—569.	249.
G. <i>När barn äro lystna efter sagor eller visor</i> : 570—579.	256.
H. <i>Formler</i> :	256.
1) För att bedja: 580.	
2) För att tacka: 581—582.	
3) Skämtsamma bordsböner: 583—586.	
4) Maningar: 587—592.	
5) Orakel: 593—594.	
I. <i>Retsamma rim</i> :	258.
1) Rim om namn: 595—605.	

2) Rim om stånd och yrken: 606—614.	
3) Utan bestämd adress: 615—616.	
J. <i>Straffande rim</i> : 617—623.	262.
K. <i>Svarsrim</i> : 624—646.	263.

IX. Dansmelodier.

A. Valser: 647—674.	266.
B. Polkor: 675—695.	279.
C. Polka-mazurkor: 696—704.	289.
D. Polskor: 705—711.	293.
E. Jänka- och Schottis-danser: 712—717.	296.
F. Diverse danser: 718—731	298.

X. Tillägg.*A. Romanser:*

732. Rosa lill	305.
733. Herr Riddervall och lilla Lise	307.
734. Skön Ros	308.
735. Liten Tjärstin	310.

B. Kärleksvisor:

736. Hur lycklig är ej den	311.
737. Men har himmelen så beslutit	312.
738. Gud tröste de flickor	312.
739. Å jag har nu länge gått och tänkt	313.
740. Med ängslan, sorg och stort besvär	313.

C. Skämtsamma visor:

741. Det kom en flicka ifrån södra Skåne	314.
742. Mellbergsvisan	315.
743. Staffan var en fåladräng	316.
744. Fy, den stygga katten	316.
745. Åtta flickor skall mig bärা	317.
746. Katten uppå ugnen låg	317.
747. Purnnings-sånger	317.

XI. Fragmenter.

N:o 748—771	319.
-------------	------

VIII. Barnvisor och barnrim.

A. Vaggvisor.

454.

a) Borgå.

Tus-sa lul - la lul - la, För en li - ten bul - la. Om jag in - te
bul - lan får, Skall jag lå - ta lul - lanstå, Och så skall barnet få
grå - ta. Men om jag bul - lan får, Skall jag lå - ta lul - lan gå, Och
så skall barnet få sof - va.

b) Ekenäs.

Kråkan satt på lädutak
Och lät sin pipa låta.
Kära mamma, gif barnet mat,
Barnet eljes gråter.
Jag skall vagga mammas barn,

Tjäna mig en kaka.
Om jag icke kakan får,
Skall jag låta vaggan stå,
Och då får barnet gråta.

455.

Ekenäs.

Sof, sof, min lilla prins,
Tid är nog att vaka,
Uti världen mödor fins,
Det du väl får smaka.

Världen är en sorgeö,
Bäst man lefver är man död,
Bäddas uppå båren.

456.

a) *Tvärminne.*

Tussa lulla, litet barn,
Mamma sitter och nystar garn,
Pappa går på långbro

Och köper åt barnen gullskor,
Gullskor och spänne,
Tuttar det barnet så länge.

b) *Borgå.*

Mamma sitter och nystar garn
Och vaggar små barn,
Pappa går uppå långa bron,
Köper åt barnena strumpor och skor;
Strumporna va för långa,
Skonana va för trånga.
Bror går på stranden
Med gullyärjan i handen.
Gåsa, gåsa ginga,

Låna mej dina vingar;
Hvart skall du flyga?
Jag skall flyga till rosengård;
Där sitter dufvan
Och syr uppå gullhufvan,
Där sitter sömmerskan
Och syr uppå gullbältet,
Där sitta barnena små
Och leka med gulläpplena.

457.

Borgå och Tvärminne.

Ro, ro till skären,
Plocka åt barnena bären.
Plocka så mycke som båten (båtarna) bär,
Ro se'n (nu) hem medan dagen (dager) är
Till pappa och mamma.

458.

a) *Borgå.*

Ro ro till fi - ske - skä - ren lån - ga! Häm-ta åt bar - ne - na
 fi - ska - na sto - ra och lån - ga! Hugg dem i nac - ken Och

b) Tvärminne.

Ro, ro till fiskeskär,
 Stora fiskar få vi där:
 Gäddorna stora,
 Laxarna goda.
 Hugg i gump
 Och stick i sump,
 Göm dem till jul och påsk'en.

c) Lappträsk.

Ro, ro till fiskeskären,
 Många fiskar få vi där:
 Gäddor och braxnar,
 Gösar och laxar.
 Hugg i nacken,
 Kast i backen
 Och spar till jul och till påsk'en.

Var. Hugg i nacken,
 Kast i backen,
 Skölj i bäcken,
 Stopp i säcken
 Och spar till jul och till påsk'en.

459.*a) Ekenäs.*

Och (Gustaf) han hade en liten
 guldvagn,
 I hvilken han själf månde åka.
 En liten guldpiske uti sin hand,
 Han piskade alla han råka.
 Hästar och vagnar hade han nog,
 Drängar och pigor till husbehof,
 Men själf sku han köra och åka.

b) Borgd.

Lilla gossen han had en gullvagn,
 I den så ville han åka,
 Han had en gullpiska uti sin hand,
 Han piska på alla han råka.
 Hästar och vagnar hade han nog,
 Pigor och drängar till husbehof.
 Själf ville han åka och fara,
 Själf ville han husbonde vara.

c) *Borgå.*

Tussa lulla, liten baron,
 Hästar och vagnar ha vi no,
 Flickor och gossar till husbehof,
 Å själf vill han åka och köra.

460.

Borgå.

Tuppen sitter på hallonkvist,
 Sjunger en vacker visa:
 Den som int lyder sin pappa och mamma,
 Den får smaka på riset.

461.

a) *V. N.*

Lil - la Las - se sit - ter och grå - ter, Bor - ta är hans fi - ska - re - båt.
 Gråt ej, Las - se lill, Din båt står i vas - sen still, Full med la - kor och
 lö - - jor Full med by - xor och trö - - jor.

---

b) *Lappträsk.*

Lilla Lasse sitter och gråter,
 Borta är hans fiskarebåt.
 Gråt inte, Lasse lilla,
 Din båt är i hamnen stilla,
 Full med laxar och löjer,
 Full med byxor och tröjer.
 Braxarna breda och ålarna långa,
 Små fiskar så många, många, många.

---

c) *Borgå.*

Båten står i vassen stilla
 Full med gäddor och braxnar.
 Din ko hafver kalfva,
 Din tacka har lamma,
 Och din sugga har åtta små grisar.

---

d) Borgå.

Lil - la Las - se sit - ter och grå - ter, Bor - ta är hans fi - ska - re - båt.

Gråt int, du Las - se lil - la, Din båt står ut - i vas - sen stil - la

Full med gäddor och bra - xar, Full med å - lar och la - xar.

462.

Borgå.

Sof sof, du stor - a - mi - ral, Nog får du tids va - ka, När ka - no - ner

tu - sen - tal Kring din hjässa bra - ka, Har du då väl samma tröst,

Som när du låg vid din mammas bröst! Him-me-len dig be - - va - ra

I - från all-sköns fa - ra.

463.

Mörskom.

Sof i ro du lil - la, Sof på mammas arm! In - tet bul - ler
 Slumra in så stil - la, Mot din mammas barm!

skall dig väc-ka, In - gen o - ro dig för-skräcka. Sof i ro du lil - la,

Undan världens vil - la, För bry-de - ri och larm!

464.

a) Lappträsk.

1. Tus - si lul - li li - ten kind, Herren låt dig som-na in! Sof du väl,
 Lil - la själ, Him-me-len dig be - va - re väl!

2. I morgon, när du vaknar upp,
 Herren låt din späda kropp
 Städs må väl, lilla själ,
 Himmelen dig bevare väl!

b) Borgå.

Hussa lulla, en liten kín,
 Himlen låte dig slumra (sofva) in,
 Städse må nu, sköna själ,
 Himmelen dig bevara väl.
 Himlen bevara din späda kropp,
 Tills du åter vaknar upp.

465.

Borgå.

Tussa lulla, liten kinn,
 Nog skall jag dig sköta,
 Väcka dig vackert upp igen
 Och dig med famnen möta.
 Russin, socker och karamell,
 Det skall du få, bara du är snäll,
 Sofver sött och drömmer
 Och aldrig din mamma förglömmar.

466.

Lappträsk.

Min mor spinner lin och blå-nad, Far är långt i skogen, Solen skiner,
 vaggan går, Sy-ster sit - ter tro-gen. Sof sof, du slas - ke - trut,
 Tills du vä - xer vag - gan ut, Så får du väst och by - xor Och
 går till sko-gen med y - xen.

467.

Borgå.

Tus-sa lul-la långskänka, Lån-ga ben har du. När du blir
 gammal Så blir du lik far din.

468.

a) Borgd.

Ekorrn gick uppå ängen och slog
Med femton raska drängar,
Därefter kom lärkan med stickor
och strå.
Och räfsa hö i strängar.
Dufvan lässa och sparfven drog
Och lilla kissbussen han körde.
Inte sjunger jag mer i dag,
Förrän jag får tolf öre.

b) Borgd. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Ikorne gick på ängen å slo
Med fira små starka drängar.
Därefter kommo dufvorna små
Å räfsade det i strängar.
Ulfven lässte å sparfven dro
Å svarta kissan hon kerdi.
Katten blåser i silfverhorn
Med fira musikanter.

c) Tvärminne.

Ekorren gick på ängen och slog
Med alla sina raska små drängar.
Kråkan räfsa och skatan drog
Och lilla kissemurre körde.

d) Lojo.

Kråkan gick på ängen och slog,
Kajan räfsa och trasten drog,
Och lilla gulloxen han körde.

469.

a) Tvärminne.

Tus - sa lul - la li - tet barn! Kis-sen hänger i gar - net. Mamma
ma-lar gry - ne-na, Pap - pa stic - ker svi - ne - na, Tus-sa lil - la bar - net!
(slaktar)

b) Borgd.

Bi, bi för barne,
Kissan hänger i garne,
Syster går i rosenglund,
Mjölkars kon
Slår i hon
Och ger lilla barnet dricka.

470.

a) Borgå.

Kråkan sitter på vintertaket
Och pratar med sina döttrar:
Hvart ska vi till vintern fara?
Vi frysar om våra små fötter.
Vi ska fara till Dannemark,
Köpa skor för en halfver mark;
Tre trinna pepparkorn.
Katten låter i silfverhorn.
Kom opp i kärre, kom opp i kärre,
Ja ska löska hufvu ditt.
Nej, jag törs int, nej, jag törs int
För den krokiga näbben din.

c) Borgå.

Kråkan hon sitter på lädutak
Och talar med sina små döttrar:
Hvart ska vi resa till vinteren?
Vi frysar om våra små föttrar.
Vi ska fara till Dannemark,
Köpa oss skor för en halfver mark,
Tre och trettio pepparkorn,
Kajan hon låter i silfverhorn.

De två sista raderna lyda i *Helsinge*:
Gullskor och spännen,
Så sofver barne längre.

b) Tvärminne.

Och kråkan satt på lägårstak
Och tala med sina små döttrar:
Hvart ska vi fara till vinteren?
Vi frysar om våra små fötter.
Vi ska fara till Dannemark,
Köpa skor för en halfver mark
Och så far vi hem tillbaka.

d) Fragment från *Tvärminne*.

Trinna, trinna pepparkorn,
Kisson spelar i silfverhorn,
Tuss lulleri lulla lulla.

471.

Borgå.

1. „Hvar har du va-rit så län-ge, Gå-sen hvi-ta?“ „Jag har va-rit till

sjöstrand Och tvät-ta mej och mi-na un-gar.“

2. „Hvarför tvätta du int mina me,

Gåsen hvita?“ —

„De va inte komna där,

Svana svana sälle.“

3. „Jag skall låta hängा dej,

Gåsen hvita.“ —

„Hvasser knif skär väl å,

Svana svana sälle.“

4. „Jag skall låta bränna dej,
Gåsen hvita.“ —
„Kalla vattne släcker eld,
Svana svana sälle.“

5. „Jag skall låta dränka dej,
Gåsen hvita.“ —
„Mina vingar bär väl mej,
Svana svana sälle.“

472.

a) *Sjunded*. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Mor sku ut och åka,
Spände för en kråka.
Ingen hade hon som körde.
Än for det hit,
Än for det dit,
Än for det midt i diket.

b) *Lojo*.

Gossen skulle åka,
Spände för en kråka,
Ingen hade han som körde;
Än slängd han hit och än slängd
han dit,
Och än slängd han in i dike.

c) *Melodi frdn V. N.*

The musical notation consists of two staves. The first staff starts with a treble clef, a 'G' key signature, and a '2' over a '4' time signature. It contains six measures of music with quarter notes and eighth notes. The lyrics 'Gos-sen skul-le å - ka' are written below the staff. The second staff continues the melody with a treble clef and a 'G' key signature, containing four measures of music with quarter notes and eighth notes.

473.

Borgå.

The musical notation starts with a treble clef, a 'G' key signature, and a '3' over a '4' time signature. It contains three measures of music with quarter notes and eighth notes. The lyrics 'Högt på en gren en krå - ka Simp - sa - la dim-bam-ba si - la-' are written below the staff. The second part of the song begins with a treble clef, a 'G' key signature, and a '3' over a '4' time signature. It contains three measures of music with quarter notes and eighth notes. The lyrics 'di si - la-dim. Högt på en gren en krå - ka Satt.' are written below the staff.

2. Så kom den stygga jägarn,
Simp sala dimbamba siladi siladim,
Så kom den stygga jägarn
Dit.

3. Han sköt den stackars kråkan,
 Simpsala dimbamba siladi siladim,
 Han sköt den stackars kråkan
 Död. (Ihjäl).

Alternativt:

Simpсаладим bambasilä disila dim

474.

Borgå.

Ro, ro till backens lund,
 Hämt åt (Sigrid) en svarter hund,
 Med svarta tossor och hvita klor,
 Med pärleband om halsen.

475.

Borgå.

Tuss lull, lef - ver han än? Jo men, ja men, lef - ver han så.
 Väd-ret blå-ser och björken går, Bar-ne - na le - ka me fin-gra-na små
 Lil - la kar-len kör up - på, Tpo hem-ma, tpo hem-ma!

476. Vallvisa.

a) *Ekenäs.*

Jag gick mig ut på lul-lan bär-g, Där lul - la - de jag så gär - na. Se'n tap - - pa jag bort skäll - kud - dan min, Skäll -

b) *Borgå*. (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Å när jag var en liten pilt
Så gick jag vall med kona.
Så tappa jag bort min skällekko,
Å skällebässen me mej.

Viden bad mig intet kvida,
Aspen bad mig eftertraska,
Björken lofvade diskis daskis
Bara ja sku kom himan.

477. Vallvisa.

a) *Ekenäs*.

b) *Ekenäs*.

Kuddorna vall :||
Långt bort i mässen!
Dagen är lång
Och magen är svång,
Litet i vallpåsen.
Bröd brändt
Bortskämdt,
Skeden sunder (sönder)
Vällingen tunder (tunn),

Stampkaka till vallmat.
Kudd Lacka, kudd Lina,
Kudd Långhorna-Mina,
Renibro å Renika
Helibro å Pränika
Vinterle å Vale
Sommarle å Sale
Efter kommer Fagerle.

478.

a) *Borgd.* (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Tutt, tutt, min lille vän,
Tett du storér växer,
Löper du vall
Med tackorna all
Å äter pappas kakorna all
Å truntar i bockhorne.

c) *Mörskom.*

Tussa lulle, liten Kalle
Tills du växer storér,
Springer du vall med tackorna
Och äter pappas kakorna
Och låter i lilla gullhorne.

b) *Lappträsk.*

Tussa lulla, liten Kalle,
Tills du växer storér,
Springer du med tackorna vall
Och låter i vallbisis horne.

d) *Borgd.*

Turin, lurin, bockens horn,
Lilla gulle ligger och lurar,
Tussa lulla lilla gulle
Och väx tills du blir storér.
Sen går du med tipona i vall
Och blåser i lilla gullhorne.

479. Vallvisa.

Lappträsk.

Se - - li - pi - pon   ä   sö - ster min   Å   bock-horn   ä   bror min,
 Stacko hor-net   hä väkt mej   Å   langhor-net skräkt mej   Å   jä - garn ä   så
 langt upp   i   skogen.

480. Vallåt.

Ö. N.

Guden låte nu solen skina
Öfver hela världen dina!
Öfver folk, öfver få,
Öfver stock, öfver trä,
Öfver alla små vallepiltar
Som i skogen vandra.

481. Vallåt.

Ö. N.

482.

a) *Borgd.*

Aj den stac-kars lap - pe - man, Som bor så högt i Lap - pe-land,

Mel-lan bär-g och ste-nar Be-tar han si - na re - nar. Kon går i

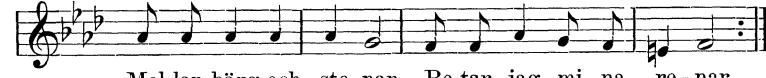
mos-sen, Där-e-f - ter kommer fros-san. He - la da-gen To-ma ma-gen,

In - te brö i på - sen.

b) *Helsinge.*

Jag fat - ti - ge lapp-man, Söm bor u - ti Lappland,

Mel-lan bär-g och ste-nar Be-tar jag mi - na re - nar.

Fän går uti mossen,
Därefter komma små gossar,
Toma magar och långa dagar
Och litet bröd uti påsen.

483.

a) *Borgd.*

Tuss lul - le - rin-lull, Kok grytan väl full, Här komma tre svul - ti - ga
må - gar. Den e - na är halt, Den and - ra är blind, Den tred - je är
tra-sig, Han täcks int kom in, Alt för si - na tra - si - ga klä - der.

b) *Helsinge.*

Tuss lullerilull,
Kok grytan väl full,
De kommer tri hurtiga mågar.
Den ena har silfver,
Den andra har gull,
Den tridi har många stora gårdar.

c) *Helsinge.*

Tuss lullerilull,
Kok grytan väl full,
De kommer tri hungriga mågar,
Den ena är blind,
Den andra är halt,
Den tridi är full å me kläda.

d) *Borgd.*

Tuss lullerilull,
Kok grytan väl full,
Här kommer tri fattiga mågar,
Den ena är halt,

Den andra är blind,
Den tredje är trasig, han täcks int
kom in,
Han står bakom dörren och gråter.

484.

a) *Borgd.*

1. Lil - la gos - sen på kvar - ne - bac - ken Ploc - ka ro - sor och
stack i hat - ten, Och han fri - a till mej mej.
2. När han kom till stora porten,
Slog han näsan midt i lorten,
Och det roade mej, mej.

b) V. N.

Lilla Lasse på Kvarnbacken
 Med blåa rocken och knapp i hatten,
 Han fria till mej, mej. —
 Och när han kom till stora porten,
 Slog han näsan midt i lorten
 Och det roade mej, mej.

485.

Borgå.

Ut, ut, hun-dar-na skäl-la, Por-tar-na smäl-la, Fri-a-ren kommer till
 vå - - ra mam - sel - ler. Tun - nan rin - ner, Bra - san brin - ner Och
 fläs-ket det frä - ser i pan-nor - na.

486.

Borgå.

1. Gos-sen up - på bär-get stod I det kal-la reg-net. Fick han se, hvar
 flic-kan gick På den grö - na än-gen. Ängen var grön, Flickan var skön,
 Gos-sen var full med skalk-het.

2. Hjärtans flicka, kom till mig,
 Trohet skall du finna;
 Aldrig skall jag svika dig,
 Det skall du förnimma.
 Svisker jag dig,
 Så lönar du mig
 På samma stund och timma.

487.

Allmän.

Spinn, spinn, spinn dottern min,
 I morgen kommer friarn din!
 Å dottren spann,
 Å tåren rann,
 Men aldrig kom den friarn fram.

488.

Borgå.

Tuss lull, li - ten kind, In-gen slip-per i af-ton in, Pap-pa lig-ger i
 sän - gen, Vär - jan hän - ger på väg - gen. Kom mor-on i - gen När
 klockan slår fem, Så får ni se gub-ben på tor - get.

489.

Borgå.

Loppan bet min man ihjäl
 Högt upp i skogen;
 De va nu bra, att den skälmen do,
 Så får jag äta min mat i ro
 Och diska mina diskar hvor månad i året.

490.

Esbo och Lappträsk.

Gumman och gubben de skul-le kö - ra vall, Och gumman vild int
 mo - ta. Och där slog gubben gumman mot en tall, Så att tal-len flög

opp med ro - ta.   Gumman steg opp och var så glad,   Jag vill
 mo - ta i al - la mi - na dar.   Ptro all, ptro all,   Bro-ka.

491.

Borgå.

Hvarför har du slagit min kak'lugn ikull,
 Så röken står upp under taket?
 Du skall bygga den upp igen,
 Och skam skall du ha för omaket.
 Ej, jag lustigt går omkring;
 Ingen skall röra min lilla kyckling,
 Kycklingen, den lilla.

492.

Borgå.

Kast katten på u'n, ta i svansen och dra --- a----a----a, En
 li - ten skinn-kjor - tel, tre ryn-kor i   ra - - - a - - - a - - - a.

493.

Ingå och Lojo.

Gubben sa - de åt gumman sin: „Har du nå - go öl ut - i
 tunnan din?“ Gumman sva - ra - de: „Jo kä - ra far, kan-ske en kan-na

el - ler par.“ Gubben steg u - ta gläd-je opp, Ka-sta sin hat-ta i
hö-gan topp. „In-gen har to-kon gumma som jag, Där-på så sjunger jag
hopp-fral - le - la.

B. Rim vid lek med små barn.

1. När man „dansar“ med barnet.

494.

Borgå.

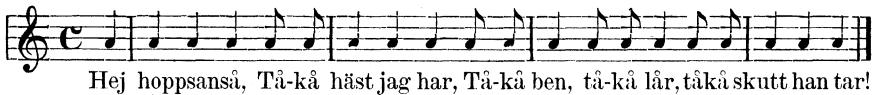
Dans en li-ten docka, spel en li-ten man, Speleman har gått i skogen.
Hvar är min hatt och hvar är min käpp Och hvar är min soc-ker-doc-ka?
Hat-ten är här och käppen är där, Men soc-ker-doc-kan hon är bor-ta.

495.

Dansa min docka, medan du är ung,
När du blir gammal, blir du så tung.

496.

2. Fingrar och tår.

497.

a) *Lappträsk.*

Lillitipp,
Gullitipp,
Långstång,
Pekfinger,
Tumm.

Tillbaka:
Tummitått,
Släng i pått,
Lång man,
Guldbrand
Å liten go vän från Engeland.

b) *Pyttis.*

Tummetott,
Sleikeripott,
Långmann,
Fjolimann,
Lilla gullibrann (gullbrann).

Tillbaka från lillfingret:

Lilltipi,
Gulltipi,
Långmann,
Gullibrann,
?

c) *V. N.*

Tumelitott,
Slikipott,
Långman,
Gullbran,
Å lilla sockermyran.

498.

Lojo.

Man lägger de flata händerna mot hvarandra med tumme mot tumme, pekfinger mot pekfinger o. s. v. Man för därpå tummarna — och sedan de öfriga fingrarna i ordning — upprepade gånger mot hvarandra, under det man för hvarje fingerpar framsäger en af följande verser:

„Vi ska gå å sovva“	— sa di här två små.
„Mat först, mat först“	— ” ” ” ” ”
„Hvarifrån, hvarifrån?“	— ” ” ” ” ”
„Från mammas skåp, från mammas skåp“	— ” ” ” ” ”
„Gör så, gör så“	— sa di här två små.

3. Vid lek med barnets händer.

499.

Man låtsar att en räf nalkas, och söker avvända faran genom att slå barnets flata händer mot hvarandra, hvarvid säges:

a) Lojo.

Klappa klappa hantuna,
Plocka små grynen.
Ta int bort, ta int bort,
Mammas gullgryn.

Var.:

Mammas gullgris.

b) Lovisa-trakten.

Klappa hand, klappa hand;
Såg du räfven komma fram? —
Jo men, såg jag så,
Bakom busken, där han låg.
Kossi, kossi kojan,
Så kom den till lilla flickan
(gossen).

500.

a) Helsingfors.

Baka baka bullan,
Sätt smör emellan,
Socker under, socker på,
H vem skall lilla bullan få?
Pip in i lilla magen.

b) Sjunded.

Baka baka bullan
Storer å bräjder,
Lägg smör imillan
Ät alt opp, ät alt opp
I moron får du mejran.

501.

Barnet sträcker ut sina armar rätt fram och vänder flata handen inåt. Den som låtsar baka, slår med sin högra hand mellan barnets båda händer och säger härvid:

Sikta, sålla, baka bröd,
Gumman låg på gatan död,
Med ost och bröd i barmen,
Men åt int i harmen.

Var.: Bulla, skorpa, knäckebröd,
Käringen låg i sängen död, etc.

502.

Kråkan kokar gröt åt dej.

Härvid räknar man på fingrarna: Här är knif, här är sked, här är malt, här är åvvatten, här är brunnsvattnen, här är kallt vatten.

503.

När man klipper naglarna.

Snipp! Det var tummetott.

Snopp! Det var slikepott.

Surr! Det var längerman.

Burr! Det var guldbrand.

Hej! Det var lilla vicke virum.

504.

Är hund hemma?

Härvid sticker barnet sitt pekfinger in mellan ett fingerpar i sänder och upprepar hvarje gång frågan, samt erhåller „nää“ till svar, utom sista gången, då ett öfverraskande „vov, vov“ visar, att hunden är hemma.

---

4) Vid lek med barnets fötter.

505.

Sko, sko hästen,

I morgen blir det köld och frost,

Då bli skorna dyra.

Och nu så slå vi spikar i

En, två, tre, fyra.

Var.: Sko, sko blacken,

Stampa stöfveln i klacken o. s. v.

506.

a) *Helsingfors.*

Man gnider barnets fötter, först långsamt, så fortare och fortare, mot hvarandra, och säger:

Så gå små uttuna vall

Så gå små uttuna vall.

Så komma de hem,

Så komma de hem.

Så gnaga de bröd från hårda sten,

Så gnaga de bröd från hårda sten.

---

b) Mörskom.

Så löper hundana vall,
Så löper hundana vall.
Så komber dom hejm,
Så homber dom hejm,
Å släjker filbunkana rein.

c) Helsinge.

Så löper hundana vall :||
Så komber dom hejm :||
Så äter dom opp :||
Bodi brosk å ben
Brosk å ben
På trappsten.

507.

Lovisa-trakten.

Haren sprang i bonns åker,
Bonn efter med stora påken.
Harn såg upp, harn såg ner —
Hasu pip!

5) När barnet rider på ens knä.**508.***a) Ekenäs.*

Det kommer en jungfru ridandes
Så nätt, så nätt, så nätt.
Det kommer en ryttare i galopp,
I galopp, i galopp, i galopp.
Det kommer en bonde skumpande.
Skumpeli, skumpeli, skump, skump,
   skump.

c) Lajo.

Kommer en herre,
Han rider så nätt, så nätt.
Kommer en jungfru,
Hon rider så lätt, så lätt.
Kommer en bonde
Gumpeti, gumpeti, gump, gump,
   gump.

b) Mörskom.

Här kommer en jungfru ridandes,
Hon rider så nätt, så nätt, så nätt.
(Här gungar man barnet sakta och lenth.)
Här kommer en herre ridandes
I galopp, i galopp, i galopp, lopp,
   lopp.
(Här gungar man barnet hårdare.)
Här kommer en bonde ridandes.
Å flunsa, å flunsa, å fluns, fluns,
   fluns.
(Här gungar man barnet hårdt och
vårdslöst.)

d) Ekenäs.

Smått och nätt rider jungfrun,
Lunketilunk rider prästen,
Fullt i galopp rider bonden,
Ptro hej, ptro hej rider käringen.

d) Helsingfors.

Rida rida ranketopp,
Hufvudet ner och fötterna opp,
Rida som en biskopp.

509.

a) Borgd.

Rida rida ranka,
Hästen heter Blanka.
Hvart ska vi rida?
Till en liten piga.
Hvad ska hon heta?
Jungfru Margreta.
När vi kom till bondens gård,
Så var där ingen hemma,
Bara en gammal gumma,
Som satt i vrån och tugga blän
Och lärd sin dotter spinna.
Spinn, spinn, dotter min,
I morgen kommer fästman din.
Dottren spann, tårarna rann,
Men aldrig kom den fästman fram,
Förrän om andra året
Med gullband i håret
Och ingen skjorta på låret.

---

b) Helsingfors-Helsinge.

Rida rida ranka,
Hästen heter Blanka.
Hvart ska vi rida?
Till en liten pia.

Och hva ska pian heta?
Jungfru Margareta.
Och när han kom till kungens (hen-
nes) gård,
Så var där ingen hemma,
Bara en gammal gumma,
Som satt i vrån
Och tugga spän (blän)
Och lät sin dotter spinna.
Spinn spinn, dottren min,
I morgen kommer friarn din.
Dottren spann
Och tåren rann,
Men aldrig kom den friarn fram,
Förrän på andra året
Med guldband i håret
Och gullklocka (eller: ingen skjor-
ta) på låret.

Helsinge:

Å bikiklåda på låre.

Var.:

Med guldband i håret,
Bastband i byxorna
Å krås till kraga
Å tomer maga.

---

6. När man „pipar“ barn.

510.

a) Helsingfors.

Kära far och mor, för alt
Ge mej lite salt och malt,
Vi ska sticka en liten galt.

---

b) Ö. N.

Kära mor å far,
Ge mej lite salt å malt
Ja ska sticka en liten galt
Midt i bringan.

C. Rim vid barns lekar.

511.

a) *Helsingfors.*

Hvad gör snip?
(Då håller man barnet i nästippen).
Ligger i dik.
Hvad gör han där?
Värper ägg.
Hur många kullar?
Alla kippor och byttor fulla.
Hvad får jag?
Det sura,
(Då kniper man.)
Det söta.
(Då kniper man ej).

b) *Sjundeå.* (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Hvad gör snipen? — Ligger i diket.
Hvad gör han där? — Värper ägg.
Hur många kullar? — Skäpporna fulla.
Hoko får jag? — Det syra eller söta?

512.

Panneben
Ögonsten
Näsetipp
Hakesnubb
Och mun där midt emellan.

(Man pekar därvid på nämnda ställen och låter barnet sist kyssa fingret.)

513.

a) *Mörskom.*

Harin gick i bonns åker.
(Hvarvid man håller barnet i luggen.)
Bonn bakått mä stora påken,
Harin så opp, harin så ner
(Hvarvid man böjer barnets hufvud i
nämnda riktningar.)

Harin så hi,

Harin så ti,
Å jösse ti löpa
Å jösse ti löpa,
Gumsi ti gums
For harin ti skogs.
(Hvarvid man lurfar om i luggen.)

b) Lovisa-trakten.

Haren sprang i bonns åker,
 Bonn efter med stora påken,
 Harn såg upp,
 Harn såg ner,
 Hasu pip!

514.

Pärnå.

Två barn ställa sig midt emot och nära intill hvarandra.

- A. Tu ha stuli menn hani!
- B. Tu ha stuli min höno!
- A. och B. Vili kimpas o kampas!

Båda barnen blåsa på hvarandra af all makt, tills det ena börjar skratta, då leken är slut.

515.**Bulleri bock.**

Två barn sätta sig, det ena med ryggen vänd åt det andra. Det ena bultar nu det andra i ryggen, sägande:

Bulleri, bulleri, bulleri bock,
 Hur många horn sätter bocken opp?

och sätter därvid upp ett visst antal fingrar. Gissar då det andra rätt, så bytas rollerna om. Gissar det orätt, så fortfar det förra:

(Tri) du sa
 (Två) de va.
 Bulleri, bulleri, bulleri bock.

o. s. v., tills det andra barnet gissar rätt, då rollerna ombytas.

516.

Lojo.

Tri trå trenna,
 Buri buri benna.
 H vem skall denna
 Hili, hili hej?
 Hvems finger ligger uppå ?

Gissas orätt, fortsättes:
 (Annas) du sa,
 (Eriks) de va.
 Tri trå trenna, o. s. v.

517.

Helsingfors.

Pip (man sticker med pekfingret),
 Krap (man krasar med hela handen),
 Tali (man hackar med kanten af handen),
 Fursti (man dunkar med knytnäfven).

Detta utföres på en annans rygg mellan axlarna. Sedan håller man sin hand så, som om man ännu ämnade utföra ett af de fyra greppen, och läter den andra gissa hvilket. Gissar den andra rätt, byter man om roll. I annat fall börjar man om från början.

Räkningar („tekningar“).

518.

En, två — ba me gå,
 Tre, fyra — kasta lyra,
 Fem, sex — äta käks,
 Sju, åtta — gå ti Lotta,
 Nie, tie — slipa lie.

Elfva, tolf — slå näsan i golf,
 Tretton, fjorton — plocka hjortron,
 Femton, sexton — vattna hästen,
 Sjutton, aderton — banda tvagan,
 Nitton, tjugu — slå bonn i huvu.

519.

Lovisa-trakten.

Kura kura kaka,
 I morgon ska vi baka.
 Kuri och kurans,
 Tag bocken i svans.
 När klockan är sju,
 Så är dagern ut, dagern ut!

520.

a) *Lojo.*

Anika, dranika, södermanlej,
 Ett, tu, frallallej,
 Gå, igenom, silfversjad,
 Åtta, veckor, efter, jul,
 Dansa, brud, ut.

b) *Helsingfors.*

Anika, danika, dos.
 Vipla, vupla, vos.
 Spinte, spänna, spjut i hand.
 Gack ut, i din knut,
 Ut!

---

c) Helsinge.

Anika, dranika, säj me till!
 Fukla, faskla, dommedill.
 Bränne-maka, bränne-kaka.
 Den går själf förut
 Till sin egen knut
 Ut!

e) Lojo.

Annikka, dannikka, dros.
 Vibla, vabla, voss.
 Askulant, pimp, pamp.
 Vet hut,
 Gå i din egen knut.
 Ut!

d) Helsinge.

Anikka, danikka, dos.
 Vipla, vapla, vos.
 Tre veckor efter jul
 Får jungfrun dansa brud
 I sin egen sal.

f) Lojo.

Annikka, dannikka, arimentil.
 Fickla, fackla, dume dil.
 Han sa ett,
 Han sa tu,
 Ute skall du vara nu.

g) Helsingfors.

Annikke drannikke
 Drejon drex.
 Skätta fyra fem och sex.
 Hut gå i din egen knut,
 Ut!

521.

i) Helsingfors.

Apsala misala
 Misinka miså.
 Sebedå sebedå
 Extra lara
 Kajsa Sara.
 Häck väck,
 Vällingsäck.
 Gack ut, din långa man, ut!

b) Lojo.

Apala misala misinki misu.
 Zebedej, zebedej.
 Extra lara
 Kajsa sara.
 Häck, väck,
 Välling, säck.
 Ett knäpp
 Ut!

522.

Helsingfors.

Äppel päppel
 Piron paron puff.
 Kråkan satt på tallevkvist (hallonkvist).

Hoe sa ett,
Hon sa tu,
Ute skall du vara nu.

Var.: Hon sa ett,
Hon sa två,
Nu får du från leken gå.

523.

Ingå.

Ett två tre fyra,
Blifven ej i mössan yra.
Fem sex sju åtta,

Räkningen bör ske med måtta.
Nio tio elfva tolf,
Bort med dig från detta golf.

524.

Ett, tu, tre,
Lisa, lassa, re.
Ocka, pocka,

Damen klocka.
Iron pirom
Parom puff.

525.

a) Borgd.

Isiki tisiki
Leickon teickon
Milleri marin
Villeri karin
Nippon tippon pois.

Kulteri, kalteri.
Vaka mantois,
Tilleri tittan tettan tois,
Kupperikeikan pois.

b) Lojo.

Esikke, tesikke
Toukku, loukku,
Semeri, makeri,

Entel tentei
Sverge mentel.
Jetu dengi
Fångeri fischk
Sukken, shreini
Krousik.

526.

V. N.

Tippla, tappla,
Mina små grå höns.
Gå i grannens lada
Göra mycken skada,
Gå på tå

Bita strå.
Vippa, vappa,
Källartrappa.
Den hvars finger faller på
Han skall först till dörren gå.

527.

Helsingfors.

Jag gick ut till salutorget,	Tände på hans bästa lada.
Köpte mig en pepparkaka.	Ladan till att brinna,
Då kom en bonde och tog af mig	Jag till att springa.
den,	Klockan slog tolf,
Jag gjorde honom värre skada	Ett tu tre o. s. v.

D. Tankelekar,

1. Bokstafsrim.

528.

A B C D,	A B C Dilla,
Katten lå på sne,	Får jag int mat,
Du lå där breve, eller	Så grinar jag illa.
Och lilla bane breve.	

---

2. Svåra och komiska ljudgrupper.

529.

Man räknar efter huru många gånger en annan kan utan fel säga efter hvarandra:

- a) Tri trätallrikar.   b) Blött brö å fett fläsk.
-

530.

Man skall mycket snart flere gånger efter hvarandra upprepa ordet
Pakorum.

531.

Sibbo.

Man räknar efter, huru länge en annan kan utan att hämta andan fel-fritt säga satsen

Boxpojken kokar pipar i kaffepannon.

Box = en by i Sibbo. Pipar = peppar.

532.

Man skall upprepa snabbt och utan fel orden:

Flyg fula fluga, flyg!
Och den fula flugan flög.

533.

Madam ba madam komma till madam; kommer int madam till madam, så kommer madam till madam.

Ordet *tant* kan ock användas i st. f. *madam*.

534.

Ö. N.

Har herrskapet hört, hurudan hiskeli händelse har händt? Härads-höfding Holms halta hushållerskas halta hund har haft hick-hack-hosta hela halfva hösten.

535.

Lappträsk.

Tri Pokar-pojkar stampa tri pepparkorn i ein kopparpanno.

(Pockar är en by i Lappträsk.)

---

3. Räknerim.

536.

a) Ö. N.

Virum varum visst,
 Kråkan sitter på en kvist,
 Hon unglar ett,
 Hon unglar tu,
 Femton skurur är här nu.

b) Östersundom. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Virum varum visst,
 Kråkan sitter på en kvist,
 Hackar en,
 Hackar tu,
 Femton skuror har hon nu.

537.

Lirum, larum,
 Malmkyrka utan golf,
 Nu skall det vara tolf.

538.

Vill du, vill du, vill du, vill du, vill du,
 Vill du med mig uti lunden gå?
 Jo män, ja män, jo män, ja män, jo män;
 Här skall de trettio streckena stå.

4. Minnesprof.

539.

Pantlek från Helsinge.

De lekande sitta i ring. Den som börjar leken, räcker sin granne till vänster en näsduk, en nyckel eller hvard som hälst med de vid 1 anförda orden. Denna räcker föremålet med samma ord åt sin närmaste granne o. s. v. hvarfvet om. Sedan går föremålet från man till man, ledsagadt af de vid 2 anförda orden o. s. v., tills vid 6:te hvarfvet de vid 6 anförda orden uppläses af en hvar. Den som säger orätt ger pant.

1. Jag kom till dig första dag jul med en höna.
2. Jag kom till dig andra dag jul med två kor och en höna.
3. Jag kom till dig tredje dag jul med tre trippande gäss, två kor och en höna.
4. Jag kom till dig fjärde dag jul med fyra flängande får, tre trippande gäss, två kor och en höna.

5. Jag kom till dig femte dag jul med fem fålar grå, flätade manar och sadlar uppå, fyra flängande får, tre trippande gäss, två kor och en höna.
  6. Jag kom till dig sjätte dag jul med sex slädar full, medar af silfver och kurar af gull, fem fålar grå, flätade manar och sadlar uppå, fyra flängande får, tre trippande gäss, två kor och en höna.
-

540.

Pantlek från Helsinge.

Sittande ringlek. A lämnar sin närmaste granne till vänster en ring l. dyl. med orden «Första juledag» o. s. v. Denna lämnar ringen till sin närmaste man och upprepar samma ord, och detta fortsättes hvarfvet om. När ringen återkommit till A, ger han den åt sin granne till vänster och säger «Andra juledag» o. s. v. Tredje hvarfvet ringen går laget runt, säges »Tredje juledag o. s. v. — Vanligen slutar man med 6:te eller 8:de dag jul. Den som ej kan felfritt uppläsa, hvad A sagt för, ger pant.

1. Första juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
2. Andra juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
3. Tredje juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
4. Fjärde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
5. Femte juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
6. Sjätte juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
7. Sjunde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig sju år, sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
8. Åttonde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig åtta fålar grå med gullsadlar uppå, sju år, sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
9. Nionde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig nio sor, nio grisar i hvar so, åtta fålar grå med gullsadlar uppå, sju år, sex

gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.

541.

Borgå.

Melodin är lika för de fyra första raderna i hvarje vers (*a*), och både ord och melodi äro lika för den sista raden (*b*). För hvarje ny vers tillkommer en ny rad på melodin (*c*) hvilken sålunda i vers 3 upprepas två ggr, i vers 4 tre ggr o. s. v., till vers 10, där den upprepas nio ggr.

a)

A musical score in G major, 2/4 time. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes.

mig e-na går--da, En li---ten tid jag på den gärden
 såg, Jag fråg-te hvad den gärden skul-le he - ta. Gården het - te
 Vi - - on, Stan - di - - on, Stan - da - ri - - on. 2. Gubben het - te

c)

b)

o. s. v.

Or - ka och Snorka, Går-den het - te Vi - - on Stan - di -

2. Hade jag mig en sådan en man,
 Som kunde göra mig ena gubbe,
 En liten tid jag på den gubben såg,
 Jag frågte hvad den gubben skulle heta.
 Gubben hette Orka och Snorka,
 Gården hette Wion, Standion, Standarion.

3. Hade jag mig en sådan en man,
 Som kunde göra mig ena gumma,
 En liten tid jag på den gumman såg,
 Jag frågte hvad den gumman skulle heta.
 Gumman hette Skrammelitaska,
 Gubben hette Orka och Snorka,
 Gården hette Wion, Standion, Standarion.

4. — — — — — — — — —
 — — — — — — — — — göra mig ena pigo,

— — — — — — — — —
 Pigan hette Ingelimaska,
 Gumman hette Skrammelitaska,
 Gubben hette Orka och Snorka,
 Gården hette o. s. v.

5. — — — — — — — — —
 — — — — — — — — — göra mig ena dränge,

- Drängen hette Hurtig och Lustig,
Pigan o. s. v.
6. — — — — —
— — — — — göra mig ena häste,
— — — — —
Hästen hette Springa och smälla,
Drängen o. s. v.
7. — — — — —
— — — — — göra mig ena hunde,
— — — — —
Hunden hette Ut, ut, skälla,
Hästen o. s. v.
8. — — — — —
— — — — — göra mig ena katta,
— — — — —
Kattan hette Fisa i aska.
Hunden hette o. s. v.
9. — — — — —
— — — — — göra mig ena kudda,
— — — — —
Kuddan hette Mjölka i skjula,
Kattan hette o. s. v.
10. Hade jag mig en sådan en man,
Som kunde göra mig ena fåri,
En liten tid jag på det fåret såg,
Jag frågte hvad det fåret skulle heta.
Fåret hette Prippa på näfret,
Kuddan hette Mjölka i skjula,
Kattan hette Fisa i aska,
Hunden hette Ut, ut, skälla,
Hästen hette Springa och smälla,
Drängen hette Hurtig och Lustig,
Pigan hette Ingelimaska,
Gumman hette Skrammelitaska,
Gubben hette Orka och Snorka,
Gården hette Wion, Standion, Standarion.

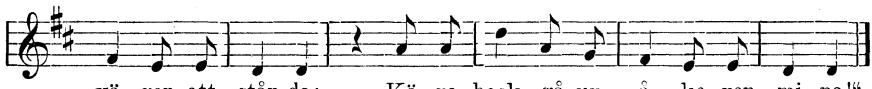
542.

Borgå.

I hvarje ny vers tillkommer en ny rad, som sjunges på melodin: «Kära hund, bit bocken» (i vers 2), hvilka $2\frac{1}{2}$ takter således efter hvarandra i sista versen sjungas 11 gånger.

1. Bi - sin bör-jar gân-ga, och gân-ga, Där möt - - te han boc-ken i

vä - gen att stân-da: „Kä - ra bock, gâ ur â - - ke - ren mi - na!“
(Talas): „Nej“, sa bocken!

2. Bi - sin bör-jar gân - ga och gân - ga, Där möt - - te han hun-den i

vä - gen att stân-da: „Kä - ra hund, bit bocken, Bocken vill int gâ ur

â - - ke - ren mi - na!“

(Talas): „Nej“, sa hunden.

3. Bisin börjar gånga och gånga,
Så mötte han vargen i vägen
att stända:
„Kära varg, bit hunden,
Hunden vill int bita bocken,
Bocken vill int gâ ur åkeren
mina.“
„Nej“, sa vargen.

4. — — — — —
Så mötte han björnen i vägen
att stända:
„Kära björn, bit vargen“ o. s. v.

5. — — — — —
Så mötte han finnen i vägen etc.
„Kära finn, skjut björn“ o. s. v.

6. — — — — —
Så mötte han furun i vägen etc.
„Kära furu, fall finn“ o. s. v.

7. — — — — —
Så mötte han elden i vägen etc.
„Kära eld, bränn furu“ o. s. v.

8. — — — — —
Så mötte han vatnet i vägen etc.
„Kära vatten, släck elden“
o. s. v.

9. — — — — —
Så mötte han oxen i vägen etc.
„Kära oxe, drick vatnet“
o. s. v.

10. — — — — —
Så mötte han repet i vägen etc.
„Kära rep, stryp oxen“ o. s. v.
11. — — — — —
Så mötte han råttan i vägen etc.
„Kära råtta, skär repet“ o.
s. v.
„Nej“, sa råttan.
12. Bisin börjar gånga och gånga,
Så mötte han katten i vägen
att stända:

„Kära katt, spänn råttan,
Råttan vill int skära repet,
Repet vill int strypa oxen,
Oxen vill int dricka vattnet,
Vattnet vill int släcka elden,
Elden vill int bränna furun,
Furun vill int fälla finn,
Finn vill int skjuta björn,
Björn vill int bita vargen,
Vargen vill int bita hunden,
Hunden vill int bita bockens,
Bocken vill int gå ur åkeren
mina!“

Berättas:

Och katten på råttan, råttan på repet, repet på oxen, oxen på vattnet, vattnet på elden, elden på furun, furun på finn, finn på björn, björn på vargen, vargen på hunden och hunden på bocken.

„Sprätt“ *) sa bocken ur åkern.

543.

A säger A

B säger b, säger Ab

R säger r, säger br, säger Abr

A säger a, säger ra, säger bra, säger Abra

H säger h, säger ah, säger rah, säger brah, säger Abrah

A säger a, säger ha, säger aha, säger raha, säger braha, säger Abraha

M säger m, säger am, säger ham, säger aham, säger raham, säger
braham, säger Abraham.

På samma sätt stafvas äfven andra ord, t. ex. Procopé.

---

*) Uttales mycket accentueradt.

E. Läten.

1. Djur.

544.**Dufvan.**

När dufvan varsnar en skata, läter hon:

Hu hu,
Du du
Tag mina sju sju,
Och lade dit dina tu tu.

545.**Flundran.**

Jag undrar,
Sa flundran,
Om gäddan är fisk.

546.**Hönan.**

När hönan vill ha mat, säger hon:

Putt putt putt putt potät.

När hon har värvpt, säger hon:

Ägg ägg ägg ägg på tak, eller
Kom kom kom kom å tā't.

---

2. Kyrkklockorna.

547.**Borgå.**

Bim bom, tal int om,
Stakabisin *) föll i bron.

---

*) = kyrkväktare.

Lappträsk.

Bim båm, bim båm,
Stakabisin full i brånn.
Bim båm, bim båm,
Kära klockare, tal int om!
Bim båm, bim båm.

548.**Lappträsk.**

Matklockan på en vänlig herrgård:

Kok välling, stek strömming! :||

På en ovänlig herrgård:

Dra åt hällviti! :||

549.*a) Helsingfors.*

Ryska kyrkklockorna i Helsingfors på 1830-talet, då ännu Tavastgatan med sina många ryska handelsbodar existerade:

Jablokoff å Uschakoff,
Krastiloff å Duldin, Duldin, Duldin.
Å Duldin lofva brännvin å brännvin å punsch,
Punsch, brännvin å punsch.

---

b) Lappträsk.

Galoschoff å Uschanoff
(Med långsamt tempo.)
Å Duldin å Duldin.
(Med hastigt tempo.)

F. Ramsor.

Sagor, visor och hvarjehanda.

550.

Kisse misse tog staf i hand
Och gaf sig ut till att vandra.
Och när den kommit ett stycke
fram,
Gaf den upp sin anda.

Och stackars kisse är nu död,
Och ligger uti ett dike,
Med huvu ner å svansen opp,
Å korpana sjunga öfver like.

551.

Pärnå.

Och hauan sa hau,
Och kissan sa miau,
Och hauan bet kissan i svansen.

552.

Helsingfors.

Det var en gång en liten, liten gumma,
Som hade en liten, liten stuga
Och en liten, liten ko,
Och en liten, liten stäfva,
Och ett litet, litet fat,
Och en liten, liten katt.
Då skulle den lilla, lilla gumman
Mjölka den lilla, lilla kon
I den lilla, lilla stäfvan
Och slå opp den lilla, lilla mjölken
I det lilla, lilla fatet.
Och så kom den lilla, lilla katten
Och skulle dricka opp den lilla, lilla mjölken
Ur det lilla, lilla fatet.
„Schas kissa, du bränner dej,“
Sa gumman.

553.

Tre gummor tillika
 Och tre krokiga *) spikar
 Och tre getter och fyra får
 Och tre krusiga hårstrån.

Och tre trappor så gick jag,
 Och tre sparkar så fick jag,
 Och tre getter och fyra får
 Och tre krusiga hårstrån.

554.

Helsingfors..

Hvart ska du gå, lilla jänta? —
 Ut och plocka nötter, kan du tänka.

Du räcker icke upp, lilla jänta —
 Jag stiger på en sten, kan du tänka.

Du faller därfrån ner, lilla jänta —
 Jag håller fast i gren, kan du tänka.

555.

Helsingfors.

Hvad är klockan? —
 Klockan är nio,
 Pekar på tio,
 Slår elfva
 Blir tolf.

556.

Pärnå.

Hvar är pappa?
 Ut å sjappa.
 Hvar är mamma?
 De ä de samma.

Hvar är bror?
 Ut å ror.
 Hvar är syster?
 Var du tyster.

*) *Var.*: krusiga.

557.

Ett, tu, tre, fyra,
Låt oss lustiga vara!
När glädjen kommer,
Låt sorgen fara!
Katten slår på trumma,
Brömsarna brumma,
Fyra möss i dansen går
Och hela världen dundrar.

558.

Gossarna de skälmarna
De vilja inte ha mej.
Men vänta, bara jag blir lång,
Så ska de inte få mej.

559.

Ensam står jag millan fyra gårdar
Me ögonen fulla å tårar.

560.

Allmän kungörelse,
Alla käringar i rörelse.

561.

Solen skiner och det regnar,
Gud välsignar sina änglar.

562.

Så va de me den saken,
Sa den gamla kraken.

563.

Helsingfors.
Vackra visor ä inte långa,
Å vackra flickor ä inte många.

564.

Östersundom.
Illbiggin å miggin
Bet mej i riggin.
Int va he miki,
Men he va så svart som biki.

565.

Borgå.
Å nu har det gått,
Som folki har spått,
Att du har tagit dig en annan å
glemmitt mig bort.

566.

Borgå.
Solen sig i hafvet sänker,
Flickan uppå ängen går.
Alder vet jag hvad hon tänker,
Helder vet jag hur hon mår.

567.

Lappträsk.
Jag är ett fattigt bondebarn,
Som draga måste den tunga kvarn.
Jag mol i fjol och jag mol i år,
Men ingen tack fick jag ändå.

568.

Helsinge.

Rätt som Pernatius kom i vår by,
 Så kunde vår dotter hvarken spinna eller sy.
 Och rätt som hon spann, så tappa hon ändan, sländan,
 Trasslade sen både nedan och ny.
 Och när hon skulle koka välling, så kokte hon kål,
 I lördast om kvällen slo hon sönder en skål.
 Gunås mig det föret,
 I stället för smöret
 Satte hon i grytan ett stort stycke tvål.

569.

Hå hå hå, hvad det kostar på
 Att länge lefva och ogift gå.

G. När barn äro lystna efter sagor eller visor.**570.**

Lojo.

Det var en gång en kung, Som bod-de på en ugn. Men
 när han föll från ug-nen ner, Så var där in - gen konung mer. Det
 var en gång en kung,

o. s. v. ad infinitum.

571.

a) *Sjunded.* (?)

He va en gång en saga,
 Så breid som en tvaga, *)
 Så lång som en dörr;
 Ha du hyörd na förr?

b) *Helsingfors.*

De va en gång en saga,
 Så lång som en tvaga,
 Så bred som en dörr;
 Ha du hört den förr?

Svaras «nej», säger man:

De va inte *nej*,
 Utan de va en gång en saga
 Så lång o. s. v.

572.

a) *Borgd.*

Gubben och gumman de hade en kalf;
 Och nu är visan half.
 Med den så gingo de båda i vall,
 Och nu är visan all.

b) *Helsingfors.*

Gub-ben och gum-man de ha-de en kalf, Och nu är vi-san
 all. Hvar mor-gon så kör-de de den kalf-ven i vall, Och nu är
 vi-san all.

*) *Var.: kvaga.*

573.

Helsingfors.

Det satt en katt i en näs-sel-hög bre-ve vä-gen. Men
ef-ter den-na vi-san ic-ke är så lång, Kun-na vi sjun-ga
den än-nu en gång.

574.

Helsingfors.

Gubben och gumman
Skulle spela på trumman.
Bägge ville trumman höra,
Men ingen ville trumman röra.
Och denna visan är intet lång,
Därfor sjunga vi henne än en gång.

575.

Helsinge.

Ack om jag hade mig
en famn flickor,
en åm brännvin,
en val strömming,
en tunna öl!
Den visan var ej så lång,
därfor kan jag sjunga om den en gång.
Ack om jag hade o. s. v.

576.

Helsingfors.

Bocken sjun-ger tu - li - a - lej, Tu - li - a - tit - tan tet-tan tej.

577.

Borgå.

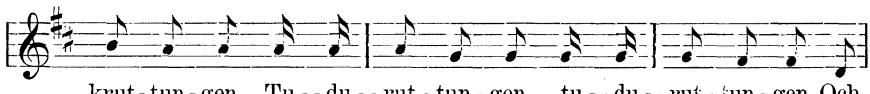
Känner ni min måg, Sa - li We-ster-berg, sa - li We-ster-berg?

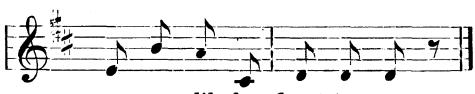
Westerberg? Fru Hägerström, fru Hägerström Och lil - la mam --sell

me. Tu - du - - rut-tun-gen, tu - du - - rut - tun-gen Och mammas lil - la

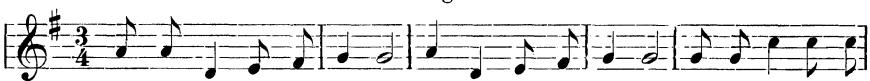
krut - tun - gen, Tu - - du - - rut - tun - gen, tu - - du - - rut - tun - gen, Och

mammas lil - la krut-tun-gen.

578.

Borgå.

Ha - ra - kranken och myggen De slogdes om styggen. Den-na vi-san är

ej så lång, Vill du hö - ra den om en gång?

579.

Helsingfors.

Kä - - - ra hjär-tan-des her - re, Kä - rin-gen lig - ger i kär - re,
(Kuddan min)

H. Formler.

1. För att bedja.

580.

Mörskom.

När ett barn fått «namnam» eller något godt i allmänhet och ett annat vill smaka därav, räcker det senare fram handen samt håller igen ögonen och upprepar följande rim:

Fatti man
Står på strand,
Räcker ut sin hvita (magra) hand.
Den som ger, får rida på gullhästen,
Den som int ger, ska få kör me suggan.

---

2. För att tacka.

581.

a) *Lappträsk.*

Tack ska du ha,
Godt ska du få,
Sju bän i åtta år
Å tvilingar ti kvar lörda.

b) *Helsingfors.*

Tack ska du ha,
Godt ska du få,
Länge ska du lefva
Å ogift ska du gå.

Var.: Å gift ska du bli,
Å mej ska du få.

582.

Lojo.

Tack för i går, för i går gårns går,
 För mor, som var här,
 För korfven ni gaf,
 För nu och för då
 Och för alltid så!

---

3. Skämtsamma bordsböner.

583. («Franzéns bordsbön»).

Helsingfors.

I Jesu namn gå vi till vår kista,
 Gud låte oss aldrig maten mista!

585.

Helsingfors.

Gud ske lof och pris,
 Nu är jag mätt som en gris.
 Gud ske lof och tack
 Att ja int åt, så ja sprack!

584.

Helsingfors.

Gud ske lof för mat å dricka,
 Gud låte oss aldrig maten mista!

586.

Helsingfors.

Gud välsigne maten
 Sa pigan åt soldaten.

---

4. Maningar.

587.

Lojo.

Vid mete:
 Abbor, abbor, abborsnok,
 Kom och nappa på min krok.

589.

Helsingfors.

När barnet fångat en nyckelpiga,
 släpper det löst den och sjunger:
 Jungfru Maria Nyckelpiga,
 Visa mig vägen till Stockholm!

588.

Lojo.

Abborsnok,
 Kom och nappa
 På min krok!
 Du ti ryck
 Å ja ti knyck.

590.

När barn mista en tand, kasta de
 den bakom ugnen och säga:
 Locke, Locke,
 Ge mig en bentand
 I stället för en gulltand.

591.

När ett barn har «hicka», säger man:

Sätt hickan
På en sticka
Och skicka den till grannas flickan!

592.**Välsignelse.**

Ja säter min välsinade hand
Op tin syndiga skall;
Tär ska väx loppor å lyss,
Råttor å myss,
Toma flaskor
Å sevata skor
Å ein förskräcklig skora midt op
huvu.

---

5. Orakel.**593.**

För att utröna, hvad de skola blifva, räkna gossar på kantblommorna af prästkragen eller på knappar i kläderna:

Prins, präst,
Borgare, bonde,
Tiggare, tattare,
Sotare, rackare.

Flickorna räkna:

Änka,
Fränka,
Fröken,
Fru.

594.

För att se huru någon bekommitt sina saker, räknar man på knappar:

Hitta, tappa,
Ljugi, stuli,
Köpt, fätt.

eller:

Hitta, titta,
Nappa, tappa,
Stuli, ljugi,
Fätt, köpt.

I. Retsamma rim.**1. Rim om namn.****595.**

Lappträsk.

Ante korante
Tjör kalvan i bås,
To kalvan kakkar,
Får Ante smörgås.

596.

Helsinge.

Atte patte punapää,
Piska katten som ett få.

597.

Annika drannika,
Dronadrej!

598.

Lappträsk.

Gusta pusta, pula katten;
Katten ba för lif och själ:
Gusta pula lika väl.

599.

a) Lappträsk

Heik *) peik, läng i pung,
Piss i nävan å släng i mun.

---

b) Helsinge.

Heik peik, längepung,
Piss i nävan å släng i mun,
Där har du längepung.

600.

a) Helsingfors.

Libi libi libi libi
Lammskinnskajsa,
Korfvarna spela
Och paltarna dansa.

---

b) Lappträsk.

Piti piti piti piti
Lampans Kajsa,
Korfvarna spela
Och paltarna dansa.

601.

a) Sjundedå.

Kalle balle gick i stalle,
Pula **) katt'n bakom stalle.
Katten ba för liv å själ,
Kalle pula likaväl.
Sku'n ha beit för kropp'n,
Sku'n ha äti opp'n;
Män'n ba för själen,
Därför slo'n ijäl'n.

---

b) Helsinge.

Kalle palle
Bakom stalle
Piska katten som ett få;
Katten ba för lif å själ:
Kalle piska likaväl.

---

c) Ö. N.

Kalle, balle, bock,
Dum som ein stock.

602.

Helsinge.

Kor lirum, kor larum,
Vår Majsu får skägg,
Och lefver hon länge
Så värper hon ägg.

603.

a) Lappträsk.

Matt skratt, näfverhatt,
Baken öppen som ein tratt.
Den som har sin mun till tratt
Och sin röf till sil,
Han har ej smör, ej häller fil.

---

*) *Heik* = Henrik.

**) *Pula* = slogan.

b) Pärnd.

Matte, Matte näfverskägg,
Lefver du länge, så värper du ägg.

604.

Lappträsk.

Mina mingkon,
Bastuklingkon.

605.

Lappträsk.

Niku, Niku, Niss,
Kom ti vår, *) så får du tiss!

2. Rim om stånd och yrken.

606.

Ö. N.

Bäck å tjära
Å sjömans ära.
Loppor å löss
Å bondens tröst.

b) Helsinge.

Länsman med sin trekantiga hatt
Han rider fram till helvete att
bära upp sin skatt.
Han rider å rispar
Å mära-rompon glispar,
För bombolera, bombolera, bom
bom bom.

607.

Mörskom.

Pater, pater noster,
Käringen koka plåster
På sitt sura ben.
Bene börja svida
Å käringen börja kvida.

c) Mörskom.

Det kostar en bonde ganska ringa
En fattig bonde att göra rik,
Sedan han på galgen hänger,
På en gammal, rostig spik.
När vädret blåser, dinglar han,
Och väntar på befallningsman.

608.*a) Lappträsk.*

Fyra hela å fyra halva,
Fyra länsmänner i ein galga.
När vi kommo längre fram,
Hängde där ein brofod å ein fjä-
lingsman.

609.

Herr magister
Koka klister.
Slå i väggen
Så blir de ister.

*) = oss.

610.

Lappträsk.

Herraus böñ å tron,
 Prästen gick på bron,
 Bron sönder å prästen under,
 Å de blef ett förbanna buller.

611.

Lappträsk.

Prästen å hunn
 Förtjänar maten me munn;
 Klockarn å hanin
 Ha båda sama vanan;
 Stakabisin å hönon
 Liver båda å sama födon.

612.

Sjöman viger
 Šiter i byxorna å tiger.

613.

Skomakaren med sin flottiga trut
 Han biter i lädret
 Å grinar i vädret
 För bombolera, bombolera, bom
 bom bom.

614.*a) Lappträsk.*

Skräddare, skräddare, skrynkelen,
 I helviti har du din prässeten.
 Tär sitter du å prålar
 Med dina små nälar,
 För bombolera, bombolera, bom
 bom bom.

---

b) Helsinge.

Det fröjdar mig af hjärtans grund,
 Att nitton skräddare väga knapt
 ett pund.

Båd me sax å me vax
 Å me nål å me tråd
 Å me prissjärn vid sidan
 Å syring uppå
 De väga knapt ett pund ändå.

---

3. Utan bestämd adress.

615.

Till den, som man narrat april,
 säges:
 April april, din dumma sill,
 Jag kan narra dig till hvad jag
 vill.

616.

Till den, som bedt en vara tyst,
 säges:
 Tyst du, som ingen pappa har,
 Och mamma din kallar man för
 mámsell.

J. Straffande rim.**617.**

När ett barn skvallrat, sjunges:

a) *Helsingfors.*

Skvaller-byt - ta bim-bam, Går i al - - la gårdar, Slickar al - la skå-lar.

b) *Helsinge.*

621.

Skvallertaska bim bom,

Går i alla gålar

Å sleker alla söndriga skålar.

När ett barn gör en anmärkning i
otid, säger man:

Tig du, som int ä torr bakom
örona!

618.

Till den, som ger och tar igen, säges:

Helsinge.

Gifvare, tagare,

Kattens bedragare.

622.

Till barn, som vilja hafva mat, in-
nan dess tur kommit, säges:

Folk först och längöron sen!

Till den, som skymmer för ljuset
eller dagern, säges:

Int va far din glasmästare!

619.

Sibbo.

När barnet visar sig nyfiken att
höra något, säges:

Fråga du? Fikk du vita å!

623.

Till barn, som icke uträttat ett gif-
vet uppdrag, säges:

Min piga hade också en piga,
Men hon ba mej gå själf.

K. Svarsrim.**624.**

- A. En annan gång.
 B. En annan gång är en skälm.
-

625.

- A. Va befalls?
 B. Ingenting alls.
-

626.*a) Helsinge.*

- A. Va ska de bli?
 B. De ska bli en strita
 På din näsa,
 Som alt vil vita.
-

b) Borgå.

- A. Va ska de bli?
 B. De ska bli en strita,
 Som ska sita
 På hans näsa, som allting vill
 vita.
-

c) Lojo.

- A. Va ska de bli?
 B. Fråga får du,
 Men vita int.
 Rår ja för de,
 Så mins du int.
-

627.

Lappträsk.

- A. Kva ska tu lag?
 B. Ja ska lag ein liten kyita (=
 plugg)
 Som ska stoppas i hansi s munn,
 Som alt vil vita.
-

628.*a) Helsinge.*

- A. Va ska du laga?
 B. Hammarsla å slägga.
 På dina rutiga läggar.
-

b) Lappträsk.

- A. Kva?
 B. Hammarsla!
 Vill tu ha koparnäsa hälder
 kva?
-

629.

Helsinge.

- A. Va fick du?
 B. En mark å en spark,
 Å en klack å en black.
-

A. Va fick du?

- B. En mark å en spark
 Å en träspik i ryggen.
-

630.

- A. Go afton!
 B. Stick näsan i bastun!
-

A. Go moron!

- B. Stick näsan i poron.
-

A. Go natt!

- B. Sof som du har börjat!
-

A. Go natt!

- B. Sof som du begynt, å dröm om
 den som är närmast hjärtat!
-

631.*a) Sibbo.*

- A. Hvart ska ni gå?
B. I hunnröfva rå.
-

b) Borgd.

- A. Hvart ska du gå?
B. Till hundröfvarå,
Kommer du med, så blir vi två.
-

632.

- A. Va ska vi göra?
B. Ta (två) kattor å köra.
-

633.

- A. Va ska vi leka?
E. Ta (två) kattor å steka.
-

634.

- A. Hvar är mamma?
B. I sina kjolar.

*Var.: De ä de samma.***635.**

- A. Hvasa?
B. Vasa ligger i Österbotten.
-

636.

- A. Hvarifrån är du hemma?
B. Från Bemböle, där knutarna
vända sig inåt.
-

637.

- A. Hvad är klockan?
B. Fem finger i påttan.
-

- A. Hvad är klockan?

- B. Lika mycket som i går den
här tiden.
-

- A. Hvad är klockan?

- B. Hon är ett ting som utvisar
tiden.
-

638.

Östersundom.

- A. Ni . . .
B. Ni sitter i helvite och hackar
talg för 2 penni markin.
-

- A. Ni . . .

- B. När ni blir arg, kan ni kalla
katten till ni och hönan till
mamsell.
-

639.

- A. Om . . .
B. Om int om sku vara imellan,
sku tjäringen bita björn i
svansen.
-

640.

- A. Själf . . .
B. Själf var en själm. Han dog
i fjol; har du fått sysslan
efter honom, sej?
-

641.*a) Borgd.*

- A. Hvad för slag?
B. Hammarsla, kopparnäsa, slagga-
näsa.
-

b) Borgd.

Kopparnäsa, hammarsla.

c) Lappträsk.

- A. Kva?
- B. Hamarsla. Vill du ha kåpar-näsa eller kva?
-

d) Helsinge.

- A. Va ska du laga?
- B. Hammarsla å slägga
På dina rutiga läggar.
-

642.

- A. Kanske . . .
- B. Kanske, kanske kalfven dör,
Kanske, kanske inte.
-

643.*Lappträsk.*

- A. Tackar ödmjukast.
- B. Bockar som styfvast.
-

644.

- A. Tig du!
- B. Skall jag tigga
Får du bärä påsen.
-

645.

- A. Ja vill . . .
- B. Din vilja sitter i din mammas
ficka.
-

646.

- A. Va ä bättre: hare eller får?
- B. Får.
- A. Bättre är ha än få.
-

- A. Hvad vill du hällre: ha eller få?
- B. Få.
- A. Bättre en hare än tio får.
-

IX. Dansmelodier.

A. Valser.

647.

Helsinge.

The musical score consists of 12 staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp. The time signature is 3/4 throughout. The music is divided into sections by bar lines and measure repeat signs. The first section ends with a double bar line and repeat sign. The second section begins with a single bar line and repeat sign, followed by a first ending (1:mo.) and a second ending (2:do.). The first ending leads to a section with a different melodic line, ending with another double bar line and repeat sign. The second ending leads to a section with a similar melodic line, ending with a final double bar line and repeat sign. The music features various note values including eighth and sixteenth notes, and rests. Measures are grouped by vertical bar lines, and some measures contain horizontal bar lines indicating specific rhythmic patterns or slurs.

648.

Helsinge.

1.mo.   2:do.

1.mo.   2:do.

649.

Helsinge.

650.

Helsinge. («Virovalsen».)

651.

Helsinge. («Frimans vals».)

652.

Pärnå.

653.

Pärnå.

654.

Pärnå.

1:mo.   *2:do.*

655.

Pärnå.